

Erasmus Medisch Centrum
t.a.v. (10)(2e) Dr. (10)(2e)
Postbus 2040
3000 CA Rotterdam

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
t.a.v. (10)(2e) (10)(2e)
Postbus 1
3720 BA Bilthoven

Doorkiesnummer (10)(2e)
Faxnummer (10)(2e)
Kamernummer Na- 219
E-mail (10)(2e) erasmusmc.nl
Oms kenmerk (10)(2e)
Datum 21 april 2020

Betreft: onderzoek geneesmiddelen en ernst beloop COVID-19

Geachte Prof. (10)(2e)

Om wetenschappelijk bewijs te verzamelen over het causale effect van specifieke geneesmiddelklassen en het beloop van COVID-19 vragen we samenwerking met het RIVM.

Het nieuwe coronavirus SARS-CoV-2 zorgt voor veel vragen bij zorgverleners, waaronder vragen over het gebruik van geneesmiddelen die het ziektebeloop zouden kunnen beïnvloeden. Geneesmiddelen die op enige manier in verband zijn gebracht met een negatieve invloed op COVID-19 zijn de Angiotensine Convertering Enzyme (ACE)-remmers en angiotensine (AT)II receptor blokkers, NSAIDs en corticosteroiden.

De onderbouwing voor een negatieve invloed op de kans op besmetting of op het verloop van COVID-19 is zeer beperkt en bestaat voornamelijk uit dierstudies. Desalniettemin stoppen diverse behandelaars en patiënten de behandeling met soms ernstige gevolgen, ondanks de adviezen van Nederlandse en Europese beroepsverenigingen gezien gebrek aan wetenschappelijk bewijs. Daarnaast leiden theorieën dat er juist gunstige effecten zijn tot het prematuur uitvoeren van klinische trials met bijvoorbeeld angiotensine II receptor blokkers (clinicaltrials.gov).

Als klinisch farmacologen maken we ons zorgen dat beslissingen omtrent medicatie genomen worden zonder solide bewijs. Zeker in geval van ACE-remmers en angiotensine II receptor blokkers, geneesmiddelen van voorkeur bij bijvoorbeeld hypertensie, ischemische hartziekte en diabetes mellitus: patiëntencategorieën met een ernstig beloop van COVID-19.

Graag willen we in gesprek over de mogelijkheden die er bestaan tot een samenwerking en het gebruiken van beschikbare data bij het RIVM. Een belangrijke mogelijkheid zou zijn data van bewezen COVID-19 infecties te koppelen met farmaciegegevens vanuit de Stichting Farmaceutische Kengetalen (SFK). Door het aantal infecties en het beloop van de COVID-19 (IC opname en/of overlijden) te relateren aan voorschriften van specifieke geneesmiddelen, kan beoordeeld worden of deze middelen correleren met kans op infectie en/of ernst van beloop van de infectie. SFK is reeds akkoord voor dit onderzoek gegevens op patiëntniveau te willen delen, uiteraard met inachtneming van privacywetgeving.

Postadres
Postbus 2040
3000 CA Rotterdam

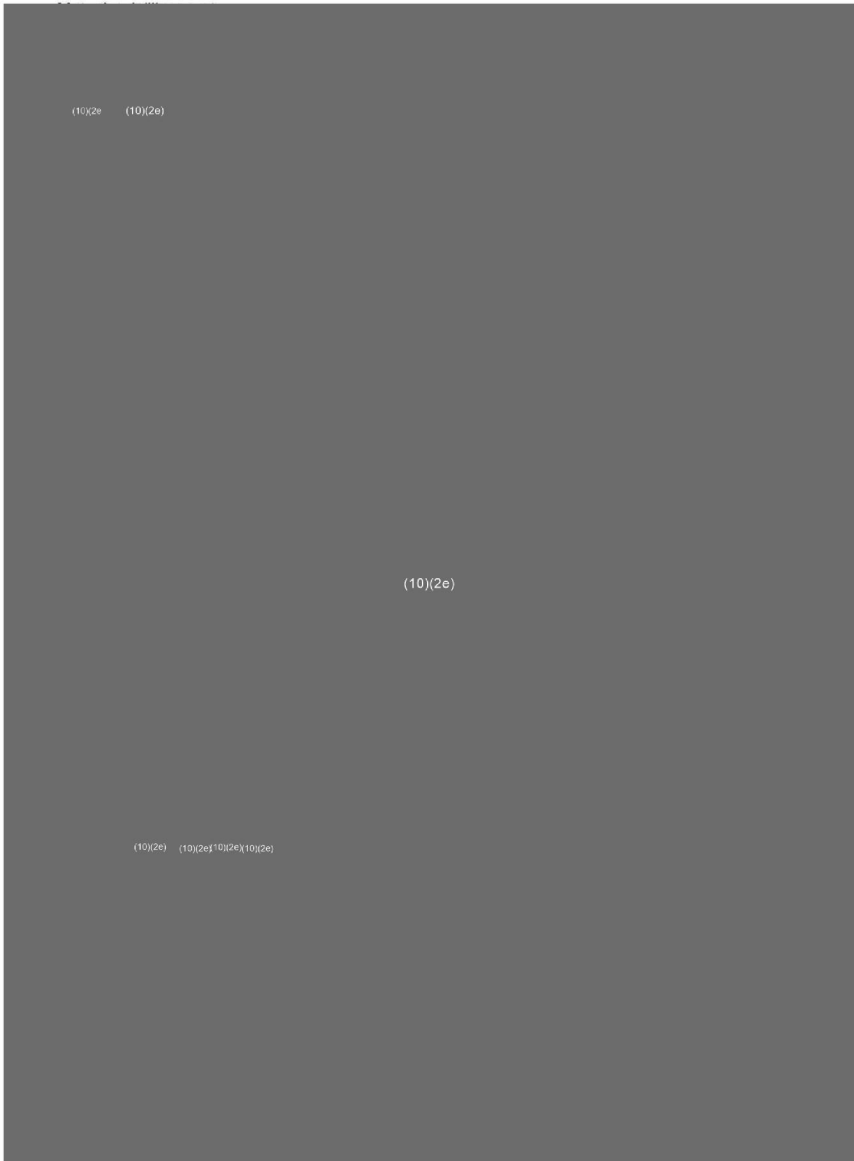
Bezoekadres
Wylemaweg 80
3015 CN Rotterdam

Parkeergarage
Westzeedijk 361
3015 AA Rotterdam

Pagina 2/3
Ons kenmerk (10)(2e)
Datum 21 april 2020

Gezien het belang van verzamelen van solide bewijs omtrent medicatiegebruik zouden we graag op korte termijn in gesprek willen of een dergelijke samenwerking mogelijk is.

(10)(2e) (10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e) (10)(2e)(10)(2e)(10)(2e)

Pagina 3/3
Ons kenmerk (10)(2e)
Datum 21 april 2020

(10)(2e)